WARIES MISDAADREEKS · Nº 225

Losgeld in Papendrecht

De zaak van de verzekerde ontvoering

Verzekeringsdossier en schadeonderzoek
Een misdaadpuzzel om zelf op te lossen

Uitgeverij Waries

Inhoud

Aan de lezer 4

A · Opdracht en polis 6

B · Crisisdossier 13

C · Verklaringen 25

D · Rivier en dienstregeling 46

E · Bedrijfsstukken Noordoever 50

F · Nagekomen stukken 60

Uw beoordeling: werkbladen en antwoordformulier 67

Hints in drie niveaus 73

Verzegeld: het eindrapport 76

Nawoord 85

Aan de lezer

Op dinsdag 12 maart 2024 verdwijnt Arend Kooijman, directeur van Baggerbedrijf Noordoever in Papendrecht, van de steiger van de waterbus. Twee dagen later staat hij weer op de dijk, nat tot aan zijn knieën. Daartussen ligt een telefoontje met een eis van drie miljoen, een foto met een krant van die dag en een gele drijftas met 1,8 miljoen euro die van de achterplecht van de waterbus de Merwede in gaat.

Dat geld is betaald door Deltaborg Verzekeringen, de verzekeraar van Noordoever. Het bedrijf had een zogeheten kidnap-en-losgeldpolis: een verzekering die in actie komt als een directeur of medewerker wordt ontvoerd. Bij Deltaborg gaat zo'n zaak na afloop altijd langs een schadeonderzoeker. Dit keer is dat Marit Vonk, en zij vertrouwt het niet.

U bent lid van de Schadecommissie van Deltaborg. Vóór u ligt het dossier dat Vonk heeft samengesteld: de polis, het logboek van het crisisbureau, de uitgeschreven telefoongesprekken met de ontvoerders, de foto's, de verklaringen, en een stapel stukken over getijden, waterbussen, peilboten en een logiesboot die in de winter stil aan een steiger ligt. Haar eigen eindrapport zit verzegeld achter in dit boek.

A OPDRACHT EN POLIS

De opdracht van Deltaborg, de polis en wat Noordoever zelf meldde.

A-1 Opdracht aan de schadeonderzoeker

Deltaborg Verzekeringen N.V. · Bijzondere Risico's · intern · maandag 18 maart 2024

Aan: M. (Marit) Vonk, senior schadeonderzoeker
Van: C. (Coen) Wijnstra, hoofd Schade Bijzondere Risico's
Betreft: schade 24-BR-0388, Baggerbedrijf Noordoever B.V., ontvoering A. Kooijman
Polis: BR-KR-2023-00417

Marit,

Zoals je weet hebben we vorige week woensdag via Ravelijn 1,8 miljoen euro losgeld voorgeschoten voor de vrijlating van Arend Kooijman, directeur-grootaandeelhouder van Noordoever. Kooijman is donderdagochtend ongedeerd teruggekomen. Het crisisbureau heeft zijn werk goed gedaan, de familie is opgelucht, de makelaar belt al om de aanvullende kosten te laten vergoeden. Allemaal zoals het hoort.

Toch leg ik het dossier bij jou neer, en niet alleen omdat dat bij een uitkering van deze omvang verplicht is. Het verzekerd bedrag van deze polis is per 1 januari verhoogd van 1,5 naar 2,5 miljoen. Ruim tien weken later wordt de verzekerde ontvoerd, op zijn eigen rivier, op tweehonderd meter van zijn voordeur, en twee dagen later is hij terug. Ontvoeringen in Nederland zijn zeldzaam. Ontvoeringen die in nog geen twee etmalen zijn afgerond, nog zeldzamer.

Ik wil weten of we hebben betaald voor een echte ontvoering. Als dat zo is, keren we de aanvullende kosten uit en sluiten we het dossier. Als dat niet zo is, wil ik weten wie erachter zit, hoe het gedaan is en of we het geld kunnen terugvorderen. Neem de tijd die je nodig hebt, maar ik wil het eindrapport voor de commissie van maandag 1 april.

Ravelijn levert vandaag het crisislogboek, de gesprekstranscripten en de foto's aan. De politie onderzoekt de zaak zelfstandig; wij krijgen daaruit alleen wat met toestemming wordt gedeeld. Je hebt van Noordoever een machtiging om stukken op te vragen en met medewerkers te spreken (art. 14 polisvoorwaarden).

Succes. Coen

TOEGEWEZEN 18-03-2024

A-1a **Werkwijze bij een kidnap-en-losgeldschade**

Deltaborg, Handboek Bijzondere Risico's, hoofdstuk 7 (uittreksel) · versie 2022

7.1 Waarom geheim. Een kidnap-en-losgeldpolis werkt alleen zolang niemand buiten een kleine kring weet dat zij bestaat. Wie weet dat er voor een directeur betaald zal worden, heeft een reden om die directeur te ontvoeren. Verzekeringnemers verplichten zich daarom het bestaan van de polis alleen te delen met de bestuurders, de makelaar en zo nodig de partner van een bestuurder.

7.2 Tijdens de ontvoering. Bij een melding zet de alarmcentrale binnen een uur een consultant van het crisisbureau in. De consultant voert of begeleidt de gesprekken met de ontvoerders, adviseert de familie en het bedrijf, en regelt met Deltaborg het losgeld. De politie wordt altijd ingelicht en voert het strafrechtelijk onderzoek; de consultant werkt met haar samen maar is geen opsporingsambtenaar. Deltaborg kan het losgeld voorschieten, in contanten, via een vaste geldtransporteur. In Nederland kan dat binnen enkele uren.

7.3 Na de vrijlating. Na elke uitkering boven EUR 250.000 volgt een schadeonderzoek door een eigen onderzoeker, ook als er geen enkele aanwijzing voor fraude is. De onderzoeker spreekt de betrokkenen, verzamelt stukken en rapporteert aan de Schadecommissie. Het onderzoek staat los van het politieonderzoek; de onderzoeker heeft geen opsporingsbevoegdhe-

A-2 Polisblad Kidnap & Ransom

Deltaborg Verzekeringen N.V. · polisblad per 1 januari 2024 (na aanhangsel 1)

POLISNUMMER	BR-KR-2023-00417
VERZEKERINGNEMER	Baggerbedrijf Noordoever B.V., Papendrecht
VERZEKERDE PERSONEN	Statutair bestuurders (A. Kooijman, D.J. Verhey) en alle medewerkers in loondienst, waar ook ter wereld, inclusief Nederland
LOOPTIJD	1 april 2023 tot 1 april 2024, stilzwijgend verlengd per jaar
VERZEKERD BEDRAG LOSGELD PER GEBEURTENIS	EUR 2.500.000 (tot 1 januari 2024: EUR 1.500.000)
AANVULLENDE DEKKING	Crisisbegeleiding (Ravelijn Crisis Response, onbeperkt); reis- en verblijfkosten; doorbetaling salaris; medische en psychologische nazorg; verlies van losgeld tijdens overdracht. Totaal maximaal EUR 500.000 per gebeurtenis.
JAARPREMIE	EUR 21.400 (tot 1 januari 2024: EUR 13.900)
BIJZONDERE VOORWAARDE	Het bestaan van deze polis is vertrouwelijk. Verzekeringnemer maakt het bestaan ervan uitsluitend bekend aan de statutair bestuurders, de assurantiemakelaar en, waar nodig, de echtgeno(o)t(e) van een bestuurder.
ASSURANTIEMAKELAAR	Gelderblom Risk Brokers, Rotterdam (T. Gelderblom)

A-3 Polisvoorwaarden (uittreksel)

Voorwaarden Bijzondere Risico's KR-2021, artikelen 3, 7, 9, 12 en 14

Artikel 3. Wat is een ontvoering

Onder ontvoering verstaan wij het tegen zijn wil vasthouden van een verzekerde persoon door één of meer derden, met de eis dat voor de vrijlating een losgeld wordt betaald.

Artikel 7. Wat moet u doen

7.1 Verzekeringnemer meldt een (vermoedelijke) ontvoering onmiddellijk bij de alarmcentrale van Deltaborg en bij de politie.

7.2 Over het betalen van losgeld wordt pas besloten na overleg met de door ons aangewezen crisisadviseur.

B CRISISDOSSIER

Wat Ravelijn tijdens de ontvoering vastlegde: logboek, gesprekken, foto's en de overdracht van het losgeld.

B-0 Intakeformulier crisisbureau

Ravelijn Crisis Response · ingevuld door H. Osinga, dinsdag 12 maart 2024, 11:40, kantoor Noordoever, met D.J. Verhey en W. Kooijman-Ras

VERZEKERDE PERSOON *Arend Kooijman, 54 jaar, 1,84 m, grijs kort haar, bril (lezen). Gezond, geen medicatie. Draagt donkerblauwe jas, grijs pak, wit overhemd (volgens Wendy).*
LAATST GEZIEN / GEHOORD *maandag 21:30 thuis (Wendy: "ik ging vroeg naar bed"); WhatsApp aan J. Sterrenburg dinsdag 07:06.*
BIJZONDERHEDEN *Ervaren schipper, kent de rivier "als zijn broekzak". Rotary. Geen bekende schulden privé. Bedrijf in financiële zwaarte (DJV).*
TRAINING *A. Kooijman en D.J. Verhey volgden mei 2019 de tweedaagse Ravelijn-training "Veilig werken in risicogebieden" (o.a. ontvoering, bewijs van leven, overdracht van losgeld).*
VRAGEN BEWIJS VAN LEVEN (DOOR WENDY) *1. Naam eerste hond? (Kazan) · 2. Waar vierden we ons 25-jarig huwelijk? (Lissabon) · 3. Naam eerste schip waarop hij voer? (Vrouwe Jacoba)*
MOGELIJKE DADERS VOLGENS BEDRIJF *DJV: "geen idee". Lagos-zaak (N. Bos) genoemd door J. Sterrenburg vanwege gesprek 1.*
AFSPRAKEN *Eén woordvoerder (HO). Geen pers. Crisiskamer 1e verdieping. Privételefoons tijdens sessies in de bak. Familie en directie praten niet over bedragen buiten de kamer.*

B-1 Crisislogboek Ravelijn (dinsdag)

Dinsdag 12 maart 2024

10:05 Alarmcentrale Deltaborg belt: melding van Noordoever (D.J. Verhey), om 09:42 telefoontje op kantoor naar receptie/secretariaat. Beller zegt A. Kooijman te hebben. Eis drie miljoen. HO wordt ingezet.

10:15 Verhey meldt bij politie (op advies alarmcentrale). Politie neemt eigen onderzoek op. Afspraak: Ravelijn ondersteunt familie en bedrijf, politie wordt over elk contact geïnformeerd.

10:20 Telefonisch met Verhey: Kooijman zou om 08:00 bij ingenieursbureau Waalkens in Dordrecht zijn. Laatst gehoord: WhatsApp aan secretaresse J. Sterrenburg om 07:06, "sta op de steiger". Telefoon Kooijman gaat niet over.

11:30 HO aanwezig op kantoor Noordoever. Vergaderzaal 1e verdieping ingericht als crisiskamer. Alle gesprekken van ontvoerders lopen voortaan via vaste lijn secretariaat, doorgeschakeld naar crisiskamer, opname aan.

11:45 Gesprek met J. Sterrenburg (secretariaat). Zij blijft aan haar eigen werkplek beneden; zij neemt alleen de doorgeschakelde lijn aan als de crisiskamer niet opneemt.

12:30 Crisiskamer start. Aanwezig: HO, D.J. Verhey (DJV), W. Kooijman-Ras (WK). Protocol: privételefoons uit en in de bak bij de deur. DJV houdt laptop voor notulen (geen telefoon). HO houdt crisistoestel.

12:40 T. Gelderblom (makelaar) telefonisch op speaker via crisistoestel, uitleg polis aan WK. Verzekerd bedrag 2,5 mln, Deltaborg schiet voor.

12:55 Besluit 1: bij volgend contact een eerste bod van 400.000 noemen. Niet hoger zonder overleg met Deltaborg.

B-2 Gesprekken met de ontvoerders

Uitgeschreven opnames, Ravelijn · stem van de beller elektronisch vervormd (lage, metalen stem) · alle gesprekken van een onbekend mobiel nummer, telkens een ander

Gesprek 1 · dinsdag 12 maart, 09:42 · aangenomen door J. Sterrenburg (vóór aankomst Ravelijn, geen opname; uitgeschreven door Sterrenburg direct na het gesprek)

BELLER Noordoever?

STERRENBURG Noordoever, goedemorgen, met Joke.

BELLER Luister goed. We hebben Kooijman. Hij leeft. Als jullie hem terug willen: drie miljoen. Geen pers.

STERRENBURG Wat? Wie is dit?

BELLER Lagos was ook niet gratis, zeg dat maar tegen ze. We bellen terug.

Gesprek 2 · dinsdag 12 maart, 14:30 · crisiskamer, opname

OSINGA Met Harm. Ik spreek namens de familie van Arend.

BELLER Harm. Mooi. Hebben jullie het geld?

OSINGA We willen eerst weten of het goed gaat met Arend.

BELLER Het gaat goed met hem. Hij heeft koffie gehad. Drie miljoen.

OSINGA Drie miljoen is een bedrag dat de familie niet zomaar…

BELLER Vierhonderdduizend? Dan zien jullie hem niet terug. Doe niet zo goedkoop.

OSINGA Ik heb nog geen bedrag genoemd.

BELLER Morgen bellen we. Dan wil ik iets beters horen.

[verbinding verbroken, 14:31]

Gesprek 3 · woensdag 13 maart, 08:15 · crisiskamer, opname

BELLER Harm.

[verbinding verbroken, 05:46]

B-3 Bewijs van leven: foto 1 en foto 2

Forensisch fotoverslag, Deltaborg (J. Remmerswaal, fotoanalist) · 15 maart 2024

Beide foto's zijn ontvangen als bijlage bij een e-mail van een eenmalig adres. De bestanden bevatten nog hun opnamegegevens (EXIF). Beide zijn gemaakt met hetzelfde toestel, een smartphone, zonder flitser, bij kunstlicht.

	Foto 1	Foto 2
Opnametijd (EXIF)	wo 13-03-2024 13:40:12	wo 13-03-2024 19:28:47
Ontvangen	13:44	19:31
Locatiegegevens	uitgeschakeld	uitgeschakeld

Beschrijving (beide foto's). Dhr. Kooijman zit op een stoel achter een kleine tafel en houdt de *Drechtsteden Dagblad* van woensdag 13 maart omhoog. Hij draagt hetzelfde overhemd als op dinsdag (volgens mevr. Kooijman). Ruimte: wanden van geverfd staal met lasnaden en een rij klinknagels; rechts achter een rond venster van ongeveer 25 cm, afgeplakt met zwarte tape. Links aan de wand een haak met een donkere jas; onder de haak loopt een verticale lasnaad. Op tafel: een doorzichtige jerrycan van ongeveer 5 liter, half gevuld met water, een plastic beker, een rol beschuit. Plafondlamp met kooi. Vloer niet zichtbaar.

Verschillen tussen foto 1 en foto 2. Op foto 1 staat de beker links van de jerrycan, op foto 2 rechts ervan. Verder komen inrichting, belichting en uitsnede overeen. De camera is op beide foto's ongeveer even hoog en recht ten opzichte van de tafelrand gehouden.

Conclusie fotoanalist. Geen aanwijzingen voor montage. De locatie is uit de foto's zelf niet vast te stellen. Afgeplakt venster en stalen wanden passen bij een zeecontainer met aange-